

Ἀπύρανθ. 4) Ἀποστρογγυλῶ τὴν τομὴν κοπέντος κλάδου δι' ἐτέρου ἐργαλείου, ὁξείας κοπῆς ἐνιαχ. καὶ Τσακων. (Μέλαν.): Τὸ 'κουφίς ἄγαρμπα τοῦ κλήμα' γλύκανέ του λ'γάω' μὴ τοῦ κλαδευτήρ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Εἶν' ξισφαῖσμέν' αὐτεῖν' ἢ βέργα, καθὼς τ'ν ἔκουφίς μὴ τοῦ ψαλίδ'. Θέλ' τὰ τ' γλυκάν'ς νιὰ ψ'χοῦλα (νιὰ ψ'χοῦλα = ἐλάχιστα) αὐτόθ. Μή 'ν' ἀφίνερε ἔτρον κοφτέ τὸν καμὸ μετὰ τὸ πζόν' γλύκανέ νι μετὰ τὸ καδευκήξι (μὴν τὸν ἀφίνης ἔτσι κομμένον τὸν κλάδο μετὰ τὸ πρίονι γλύκανέ τον μετὰ τὸ κλαδευτήρι) Μέλαν. β) Καθιστῶ λείαν τὴν κοπὴν ὀργάνου ἐνιαχ. καὶ Τσακων. (Μέλαν.): Τὴ συνογιά τὴν πέρασε ἀπ' τοῦν τρουχὸ τοῦ καμινιού του κὶ τὴ γλύκανι κὶ 'ς τοῦ λαδάκουνον Στερελλ. Γλύκανέ νι μετὰ τὸ ἀκόνι ἔδαρι τὸ τσικούξι, ἄφ' τὸ ἀρνάξι (γλύκανέ το μετὰ τὸ ἀκόνι τώρα τὸ τσεκούρι, ἄφησε τὴ λίμα) Μέλαν. || Φρ. Γλυκαίνονται αἱ ρίζαι (=ἀποκόπτονται τὰ ἄκρα των κατὰ τὴν μεταφύτευσιν) Λεξ. Δημητρ. κ.ά. 5) Καθιστῶ τι ἐπιθυμητὸν δι' ἐθισμού καὶ μέσ. ἐθίζομαι εἰς τι εὐχάριστον καὶ αἰσθάνομαι ἔμμονον πρὸς τοῦτο τάσιν σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμιο. "Οφ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.): 'Ο σκύλλος οὐλὴν μέρα ἀπάνου 'ς τὸ σπῆτι ἔρχεται, γιατί γλυκάθηκε ἀπὸ τότες πόφαι τ' ἀλεύρι Βιθυν. 'Εγλυκάθηκ' ἢ κατσιακάδα μου 'ς τὸ ροδάμι καὶ οὐλο τρανάει γιὰ δαῦτο (ροδάμι = νέοι βλαστοὶ πρίνων) Πελοπν. (Γαργαλ.) 'Εγλυκαθήκανε 'ς τὴν καλοπέ- ραση Κεφαλλ. Γλυτσάθη τσαι δὲ φεύγει τώρα Εὐβ. (Βρύς.) Τήρα νὰ μὴν γλυκαθοῦν οἱ κόττες 'ς τοῦν κῆπου μ' κὶ δὲ ματὰ τ'ς βγάνου ὅξω Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'Εγλυκιάεν ἀτο (τὸ γλυκάθηκε) "Οφ. Γλύτθανέ νι μετὰ λιγάτι χόντι νὰ παζίτη (γλύκανέ το μετὰ λίγο χόρτο, νὰ 'ρχεται Μέλαν. Πάει ἢ ὑπηρέτρια ἀπάνου, γλυκαμένη ἀπὸ τὰ ταξίματα καὶ τὰ δῶρα τοῦ 'Οβραίου... καὶ τσῆ τὸ παίρνει Ζάκ. || Παροιμ. φρ. 'Εγλυκάθηκ' 'ς τὰ φλουριά σὰν τ'ν ἀρκούδα 'ς τοῦ μέλ' Θράκ. (Αἰν.) || Παροιμ. "Αν τὸν γλυκάνης, θὰ κολληθῇ 'ς τὴ ράχη σου (ἐπὶ τῶν τυχόντων ὑποστηρίξεως καὶ ἐν συνε- χείᾳ ἀπαιτούντων αὐτὴν συνεχῶς, καθισταμένων οὕτω φορ- τικῶν) Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3, 680.

"Αμα ὁ σκύλλος γλυκαθῇ 'ς τὴν πάσπαλη τοῦ μύλου, τότε ἢ τὸ μύλο γκρέμισε ἢ σκότωσε τὸ σκύλλο (ὅτι δυσκόλως ἀποβάλλεται κτηθεῖσα ἔξις) Κεφαλλ.

'Εγλυκάθ' ἢ γριὰ τὰ σῦκα | κὶ ἄλλ' ἐπῆγαινε κ' ἐζήτα (ἐπὶ τῶν ἐπιτυχόντων τινὸς καὶ εἶτα διαρκῶς αὐξανόντων τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτήσεις των) Κρήτ.

'Εγλυκιάθ' ἢ γριὰ 'ς τὸ μέλι | θὰ φάη καὶ τὸ κουβέλι (ταυτόσ. μετὰ τὴν προηγουμ.) Πελοπν. (Λάστ.)

'Εγλυκάθηκε 'ς τὰ σῦκα καὶ θὰ φάη καὶ τὴ συκιά (ταυτόσ. μετὰ τὴν προηγουμ.) Πελοπν. (Πάτρ.)

Γλυκάθ'κ' ἢ γριὰ ἀπ' τὰ σῦκα, θὰ φάη κὶ τὰ σ'κόφ'λλα (ταυτόσ. μετὰ τὴν προηγουμ.) Θεσσ. (Δομοκ.) 'Η παροιμ. εἰς διαφόρ. παραλλαγ. πολλαχ.

Οἱ σκουριασμέν' ἔστυραν γιὰ νὰ γλυκάν' ἢ ζάχαρ' (ἐπὶ τῶν ποιούντων τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν) "Ηπ. (Νεγᾶδ.) Τσὰ γλυκαθῇ ὁ βοῦς, 'ἐν ἀποκόβγεται εὐκόλα (ἢ κακὴ ἔξις δυσκόλως καταπολεμεῖται) Κάρπ. || Γνωμ. 'Εσὺ μ' ἐγλύ- κανες, ἐσὺ μὲ πίκρανες (ἐπὶ τοῦ λέγοντος πάντοτε τὴν ἀλή- θειαν) Πελοπν. (Πάτρ.) 6) 'Η μετοχ. γ λ υ κ α μ έ ν η ὡς οὐς. κατ' εὐφημισμὸν, ἢ νόσος εὐλογία Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ά. Συνών. ἀ ρ γ υ ρ ῆ (βλ. ἀ ρ γ υ ρ ὅς 4), β λ ά τ τ α 3, β λ ο γ η μ έ ν η (βλ. β λ ο γ ῶ B3), β λ ο γ ι ά 9, β ρ ά - σ α, γ λ υ κ ε ι ά (βλ. γ λ υ κ ὅς B4), γ λ υ κ ι α σ μ έ - ν η (βλ. γ λ υ κ ι ά ζ ω 5), μ ε λ ι τ ά τ η. β) 'Η ἐξανθημα- τικὴ νόσος ἐρυθρά, κατ' εὐφημισμὸν Πελοπν. (Τριφυλ.): 'Η

γλυκαμένη εἶναι παλιαιορώστια. Θέλει νὰ μὴ βγαίνης νὰ σὲ πὰρ' ἀέρας. Συνών. ἀ ρ ε μ ο β λ ὅ γ ι, ἀ ρ ε μ ο β λ ο γ ι ά, κ ο κ κ ι ν α, μ π έ λ μ π ε λ η, μ π έ μ π ε λ η.

γλυκάκι τό, σύνθηθ. γλυκάτσι Πελοπν. (Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παππούλ.) γλυκάτzi Πελοπν. (Γεράκ.) γλυγ- κάτzi Πελοπν. (Παιδεμέν. Πυλ.) γλυγκάτza ἢ, "Ηπ. (Τσα- μαντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὅς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ι.

1) Γ λ υ κ ὅς Γ1, τὸ ὅπ. βλ., σύνθηθ.: Μοῦ πρόσφεραν ἕνα ὠραῖο γλυκάκι Ἀθῆν. Θὰ πάρης, νὰ σοῦ φέρω κανένα γλυ- κάκι; αὐτόθ. 2) Τὸ φυτὸν Βοτρυάνθος ὁ βοτρυώδης (Botryan- thus racemosus) τῆς οἰκογ. τῶν Λειριδῶν (Liliaceae) "Ηπ. (Τσαμαντ.) Πελοπν. (Γεράκ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Παππούλ. Πυλ.): 'Η γλυγκάτσα βγάξει ἕνα λου- λούδι πορτοκαλλί Τσαμαντ. β) 'Ο βολβὸς τοῦ ἀνωτέρω φυ- τοῦ Πελοπν. (Γεράκ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδε- μέν. Παππούλ. Πυλ.): Τὰ γλυγκάτza τὰ τρώμε βραστά Παι- δεμέν. Τὰ γλυγκάτza τὰ κάνουμε καὶ κόλλα νὰ κολλᾶμε τὰ τετράδια μας αὐτόθ. Συνών. κ α λ ο γ ρ ι ά, κ ο κ κ ὁ ψ ω - μ ο, κ ο κ ο ν έ λ α, ψ ω μ ι τ ο ὦ κ ο ὕ κ ο ν. 3) Τὸ ὄξος κατ' εὐφημισμὸν Τῆν. Συνών. ἀ μ ε λ έ τ η τ ο, γ λ υ κ ά δ ι, ξ ι δ ι.

γλυκάκias ὁ, Ἀθῆν. Πειρ. κ.ά. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὅς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά κ ι ας.

1) 'Ο ἀγαπῶν καθ' ὑπερβολὴν τὰ γλυκύσματα, εἰρωνικῶς πως Ἀθῆν. Πειρ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.: Αὐτὸς εἶναι τρομε- ρὸς γλυκάκias Ἀθῆν. 2) Εἰρωνικῶς, ὁ ἐπιτηδευόμενος γλυ- κύτητα εἰς τοὺς τρόπους ἐνθ' ἄν.: "Ασ' τα τώρα αὐτά, γλυ- κάκια! 3) 'Ο ἐρωτύλος ἐνθ' ἄν.: 'Εκόλλησε τώρα 'ς τὴν ἄλ- λη ὁ γλυκάκias Ἀθῆν.

γλυκάκονο τό, Κρήτ. (Νεάπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὅς καὶ τοῦ οὐς. ἀ κ ὀ ν ι.

Εἶδος ἀκόνης με ἀρκετὰ λείαν ἐπιφάνειαν ἐπὶ τῆς ὁποίας ὀξύνουν, ἀ κ ο ν ι ζ ο υ ν, λεπτὰ ἐργαλεῖα, μαχαίρια φαγη- τοῦ, ψαλίδια κ.λπ.

γλυκάλμυρος ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. γ λ υ κ ὅς καὶ ἀ λ μ υ ρ ὅς.

'Ο ἔχων γλυκεῖαν καὶ ἄλμυράν γεῦσιν, ὁ ὑφάλμυρος: Τὸ νερό της εἶναι θολὸ καὶ γλυκάλμυρο Ν. Ἔστ. 24 (1938), 1168.

γλυκαλοιφή ἢ, ἐνιαχ. γλυκευαλοιφή Προπ. (Πάνορμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὅς καὶ τοῦ οὐς. ἀ λ ο ι φ ῆ. 'Ο τύπ. γ λ υ κ ε ι α λ ο ι φ ῆ κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ θηλυκοῦ.

'Αλοιφή παρασκευαζομένη δι' ἐλαίου, μαστίχης καὶ κηροῦ καθαροῦ καὶ χρησιμοποιουμένη διὰ τὴν θεραπείαν καὶ ἐπού- λωσιν πληγῶν.

γλύκαμα τό, Ἀθῆν. Ἀντίπαξ. "Ιος Κεφαλλ. Παξ. Πε- λοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Μανιάκ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Τσακων. (Μέ- λαν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ λ υ κ α ί ν ω.

1) 'Η γλύκανσις Ἀθῆν. Ἀντίπαξ. "Ιος Κεφαλλ. Παξ. Πε- λοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Κοντογόν. Μανιάκ. Μαργέλ. Μηλιώτ.

